

De verspreide handschriften van Jacobus Antonius Kerchof (1625-1685)

8¹.

Livre premier de la genealogie de la famille Kerchof et Bultijnck, pere et mere etc.

Formaat: 250 x 370 mm.

Volgens de beschrijving in het testament van J.A. Kerchof (art. 35) was dit handschrift *in folio*, gebonden in rood leder. Er hoorde nog een doos bij met bewijsstukken bij de genealogieën en ook een stamboom van de familie Kerchof, geschilderd op perkament waarop alle wapens getekend waren die vermeld zijn in de geschreven genealogie en in de bewijsstukken. Ze werden verstrekt door de Brusselse wapenheraut R. Dandelot (en door hem ondertekend op 15 april 1675).

Het betreft de genealogieën van zijn vaders en moeders familie.

Bewaarplaatsen en transitiemomenten:

- 1685: bij testamentaire schenking door J.A. Kerchof toegewezen aan N. [Francois] Kerchof, zoon van Martinus (fs Willem Kerchof en broer van J.A. Kerchof). Maar gezien diens overlijden op jonge leeftijd is dit handschrift allicht gebleven bij de afstammelingen de Brouckere van J.A. Kerchofs zus Maria

- voor 1911: Thierry de Limburg Stirum (1827-1911)

- voor 2011: HULDENBERG, Bibliotheek fam. de Limburg Stirum, nr. 19

- sinds 2011: BRUSSEL, Vereniging van de Adel van het Koninkrijk België, Bibliotheek familie de Limburg Stirum, nr. 19.

---

1 Dit is het tweede en laatste deel van een artikel waarvan het eerste deel te vinden is in: *Biekorf*, 118 (2018), p. 85-102. In dit gedeelte komen de nummers 8 tot 13 van Kerchofs genealogische, heraldische en historische handschriften aan bod, en enkele gedrukte boeken uit zijn bibliotheek.

9.

Livre second de la genealogie de la famille Kerchof et Bultynck, pere et mere de Sire Jacques Antone Kerchof en son temps alferez, depuis alferez coronel d'infanterie au service de sa ma(ies)te catholoqie, Ph(ill)ippe 4° roij d'Espagne, depuis commandant au fort de Ruthe sur la riviere entre Grevelingues et S(ain)t Omer, finalement prestre et chanoine de l'eglise collegiale de Meesines etc...

Formaat 235 x 360 mm, 60 folio's, ingebonden, met rug met zes nerven. De eerste 46 folio's zijn doorlopend genummerd van 47 tot 92, de volgende 14 folio's zijn blanco en ongenummerd. Het geheel is duidelijk uitgescheurd uit een groter geheel.

De folio's genummerd 61 t/m 65 zijn blanco. Folio 66 is een titelblad: *Preuven vande familie Kerchove Ende Bultynck Mitsgaders van eenighe fondatien soo van buersen tot de studien, jaerghetijden als anders. Voorts aenwijs van eenighe sercken, epitaphien, vensters, tafereelen, ornamenten van autieren etc.. inde voorgaende boomen genealogicque niet bijghevought, eenighe omdat sij aldaer te lanck, andere om dat sij daernaer alleenlick sijn ondervonden gheweest.*

Hierbij hoort nog een tweede handschrift:

Hier volgen te weten, de genealogie met de preuven vande familie Bultynck. Dat is vande moeder van jo.e Marie Kerchof, huijsvr(ouw) van s(ieu)r Francois de Brouckere vermelt fol 11 et 128. Mitsgaders van eenighe fondatien van buersen, aenwijs van sercken ende godtvruchtighe ghiften van autieren taferelen en(de) anders.

200 x 316 mm, 50 folio's, ingebonden, met rug met vijf nerven. De eerste folio's zijn, na een ongenummerd titelblad, doorlopend genummerd van 141 tot 189. Het geheel is duidelijk uitgescheurd uit een groter geheel.

Beide stukken gaan hoofdzakelijk over de familie Bultynck en nauwelijks over Kerchof.

Bewaarplaatsen en transitiemomenten:

- 1685: bij testamentaire schenking door J.A. Kerchof toegewezen aan N. [François] Kerchof, zoon van Martinus (z.v. Willem Kerchof en broer van J.A. Kerchof). Maar gezien diens overlijden op jonge leeftijd is dit handschrift gebleven bij de afstammelingen de Brouckere van J.A. Kerchofs zus Maria en zo dezelfde weg gevolgd als nr. 12

- in of voor 1979: Raoul Halewyck (1900-1986)²

- 1984: een 20ste-eeuwse notitie op een los blaadje dat steekt in nr. 8 vermeldt: *le livre second appartient à M. Raoul Halewyck* [Muck Woolton (GB), 1900 – Gent, 1986], *Kasteeldreef 7, 8221 Snellegem* (fevr. 1984)

- 1986 - ca. 1988: erven Raoul Halewyck; zij verkopen het aan antiquaar Van De Wiele, Brugge

- ca. 1988 - 1992: antiquariaat Van De Wiele, Brugge

- 1992: verkoop aan Bⁿ Reginald de Kerchove d'Ousselghem (1929 – 2013)³

- 2013 - 2014: erven Bⁿ Reginald de Kerchove d'Ousselghem

- 2014: geveild Brugge, 3 oktober, als deel van het lot 232⁴

- sinds 2014: BRUGGE, Openbare Bibliotheek, ms. 728 (onderdeel van laatste map).

Enkele illustraties in: P. DONCHE & L. VANDAMME, *Een Brugse genealoog*, p. 8, 15, 56, 122.

10.

Genealogie de la famille de Brouckere et Kerchof

Volgens de beschrijving in het testament van J.A. Kerchof (art. 36) was dit handschrift in folio, gebonden in rood leder. Een bijhorende doos bevat bewijsstukken bij de genealogieën en een stamboom van de familie de Brouckere geschilderd op perkament.

2 Over hem, zie: P. DONCHE & L. VANDAMME, *Een Brugs genealoog*, p. 49.

3 Over hem, zie: J.J. VAN ORMELINGEN, 'In memoriam Réginald baron de Kerchove d'Ousselghem', in: *Le Parchemin*, 78 (2013), p. 570-574.

4 VC Brugge, 2014, p. 34, nr. 232, bijvoegsel.

Dit betreft de genealogieën van de familie van zijn schoonbroer (echtgenoot van zijn zus) en van zijn familie.

Bewaarplaatsen en transitie momenten:

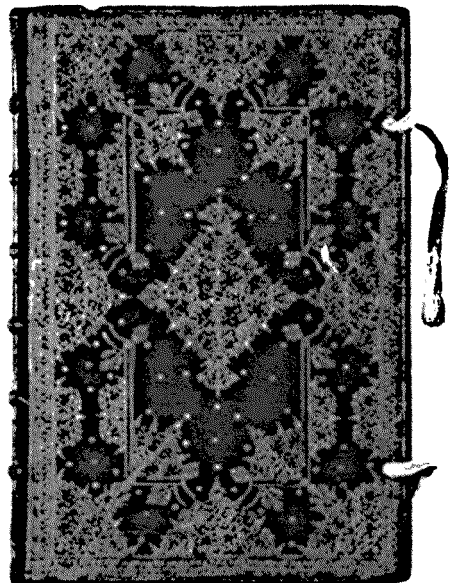
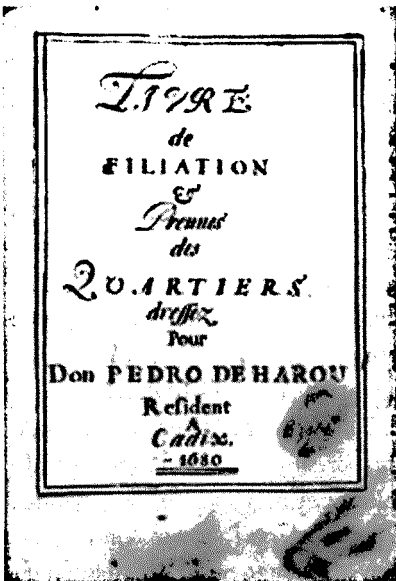
- 1685: bij testamentaire schenking door J.A. Kerchhof toegewezen aan François de Brouckere, zoon van François en Maria Kerchhof (zus van J.A. Kerchhof)

- 2017: onbekend.

11.

Livre de filiation & preuves des quartiers dressez pour Don Pedro de Harou resident a Cadix, 1680

35 x 24 cm, [ii] + 83 genummerde folio's, zeer luxueus ingebonden in rood leder met overvloedige goudopdruk op voor- en achterplat, sluitlinten, geschreven door diverse handen, talrijke ingekleurde familiewapens.

Schutblad + 2 blanco bladen

F° [i]: titelblad

F° [ii]: vol-blad illustratie: gevierendeeld wapen *Harou* (in keel twee dwarsbalken van goud, in het hoofd een ster van hetzelfde), *Muebecque*, *Du Forest*, *Leeuw*, het schild overtopt door een helm van lazuur, gevoerd en gehecht van lazuur, getralied, omboord en gehalsband van goud, met wrong en dekkleden van goud, gevoerd van keel. Helmteken: een zespuntige ster van goud tussen twee afgewende schuingeplaatste banderollen van goud met punt van lazuur en vaan van keel. In de hoeken van de tekening: de vier kwartierschilden met telkens de familienaam op een lint erboven.

F° 1: bovenaan: *Translat de la langue Castellane en francois*

Teksten vertaald en ondertekend door V. Nierop (publiek notaris te Brugge), Bernardo Gabriel d'Aranda (consul Spaanse Natie te Brugge), E. van Volderen.

F° 4-6v: twee teksten geschreven en ondertekend door *Jacq. Ant. Kerchof*, *pbr.*, 1680, met twee wapenschilden (*de Harou en de Harou gedeeld met Thiloel*).

F° 7-19v: teksten ondertekend door J. de la Hamayde, Henry F. van Schutteput, Sr de Waurechin, Arnould Bra, Marcq Damien, Gilles Courtecuisse, Jean Boiteau met op f° 18v-19: tekening van twee wapenborden: *Harou*: OBYT. 1597, 15 MAY en *Harou gedeeld met Thiloel*: OBYT. 1595, 12 MARS.

F° 20-22v: tekst van J. Gemaro, deken van de kathedraal van Doornik, vicaris generaal, De Villers, P. Houtie 1680 en vele anderen.

F° 23-26: twee teksten geschreven en ondertekend door *Jacq. Ant. Kerchof*, *pbr.*, 1680 met op f° 25 twee wapenschilden: *du Forest en du Forest gedeeld met de Castelain*.

F° 26-42 : 11 teksten ondertekend, bijna steeds door E. Castellain en meestal nog door een tweede persoon zoals Nicolas van Thienen, Charles Mertens, Francois Cardon, Jacques du Gardin, J. Bridoul, G. Blondel, Schouteten, A. Fremault, A. Cassel, Tesson, ..., Jean Baptiste Waeremer, Paul de Marcq, met op f° 39v een wapenbord: *du Forest gedeeld met* (onbenoemd): OBYT 4 AUGU 1661, op f° 40 een wapenkabinet met wapenrok, zwaard, sporen en handschoenen en het wapen *du Forest*, op f° 39v in een kabinet een wapenbord *de Lannoy gedeeld met du Forest*: OBYT 20 OCT. 1649 tussen vier schilden *du Forest*, *Waignon*, *Castelain*, *Stein*.

F° 43-46v: twee teksten geschreven en ondertekend door *Jacq. Anton. Kerchof, pbr.*, 1680 (tweede ook door de Brier). Op f° 45 twee wapenschilden: *de Meulebeque* en *de Meulebeque gedeeld met de Mares*.

F° 46v-57v: teksten ondertekend, bijna steeds door de Brier en meestal nog door een tweede persoon zoals Guilliammes Coppens, Louys Seysens, Balthasar Heerlinck, Pedro Boudereel, Sr. Jaecques Moraige.

F° 58-59v: tekst geschreven en ondertekend door *Jacq. Ant. Kerchof, pbr.*, 1680 met op f° 58 twee wapenschilden: *de Leeuw* en *de Leeuw gedeeld met Reyfin*

F° 60-58v: teksten ondertekend, bijna steeds door de Brier en meestal nog door een tweede persoon zoals Nicolas van Eelen, Pierre Heijman, Charel Hovelynck, Dionijs Hugo, Alexander Leijs.

F° 69-71v: tekst geschreven door J.A. Kerchof maar ondertekend door B. Scheppers 1679 met op f° 69v twee wapenborden: *de Mares*: OBYT 1586 20. 7BRIS en *de Mares gedeeld met Anderlecht*: OBYT 1598 9. OUGST, op f° 70: twee wapenborden: *Baert*: OBYT 1627 29 MEYE met errond vier kwartierschilden: *Baert, Heetvelde, Peeters, Schoore en Baert gedeeld met de Mares*: OBYT 1630 25 OCTOB, met errond vier kwartierschilden: *Mares, Anderlecht, Bac, Bouchorn*, op f° 70v: opnieuw de vier laatstgenoemde wapenschilden.

F° 71v-75: teksten, niet ondertekend met op f° 73: wapenschilden *Meulebecque* en *Meulebecque gedeeld met Leeuw*: ANNO 1633; op f° 73v wapenbord *de Harou*: OBYT ANNO 1646 10. JANVIER; op f° 74 wapen *Meulebecque*; op f° 74v: wapenbord *Meulebecque gedeeld met de Leeuw*: OBYT 1638 29. OCTOBRE.

F° 76-77: teksten ondertekend door de Brier, medeondertekend door o.a. Gervasius Desvignes, pastoor van Duinkerke, J.B. Cornelissen, onderpastoor, ..., J.B. van Damme, .. Frederycx, Jean Cornelissen, Judocus Denijs, J. Lieven.

F° 78-82: teksten ondertekend door Charles Falentin, vice-consul in de Verenigde Provinciën, wapenkoning Vlaanderen en Jacques Francois Maurissens, wapenkoning Gelderland, B. Diertins, ..., Frans. Coppenolle, Henrico Huijsman, Jean Leonard, ... met op f° 78v-79 kwartierstaat met wapenschilden over vier generaties vanaf don Pedro de Harou (*Harou, Thil-loeil, du Forest, Castelain, Meulebecque, des Mares, de Leeuw, Reyfin*).

F° 83: tekst waarvan de inkt zo goed als volledig vergaan is.

Blanco blad + schutblad

Dit handschrift werd samengesteld voor don Pedro de Harou (Duinkerke, 25 oktober 1640 - Cadiz 17 augustus 1698; x 8 september 1672, Anna Petrovilla Sanchez de Ordiales (+ 8 februari 1686), xx 9 mei 1691 Isabel Patron Rodriguez de Herrera). Het bevat in essentie de genealogische gegevens van zijn beide ouders, vier grootouders en acht overgrootouders. Het is de neerslag van een via wettelijke middelen uitgevoerd onderzoek: een verzameling van akten van bekendheid, beschrijvingen van wapenborden in kerken, uittreksels uit doop-, trouw- en begraafboeken.

Over de loopbaan en het bezit van don Pedro de Harou te Cadiz, zie H. VANDEGINSTE, *De Vlaamse natie te Cadiz (1685-1700): een socio-culturele benadering*, licentiaatsverhandeling Universiteit Gent, 2000, p. 129-131⁵.

In dit handschrift steekt ook nog een dubbelblad, zijnde een duplicaat van een akte van 17 januari 1680 verleden voor het magistrat van de stad Brugge: voor het magistrat was verschenen Robert de la Villette, burgemeester van het Brugse Vrije als procureur van don Pedro Harou uit Cadiz, waarvan de volmachtgeving verleden was geweest voor notaris Juan Melendez te Cadiz op 9 mei 1679. Dit om volle bevoegdheid te geven aan Jacques Antoine Kerchof, priester, kanunnik van Mesen en kapelaan van de Brugse O.-L.-Vrouwekerk om in naam van Harou te verschijnen voor alle (nodige) rechters, magistraten, zetels, vergaderingen, enz ... (om zijn genealogisch onderzoek te doen). Het duplicaat draagt het zegel van de stad en is ondertekend door de eerste raadspensionaris-griffier E. Van Volden.

---

5 Over de familie de Harou, zie ook: P.-A. DU CHASTEL, 'Généalogie de la famille Haroult, Harouldt, Harould, dite Harou, tournaisienne, lilloise, et supposée dunkerquoise', in: *Jadis: questionnaire d'histoire et d'archéologie pour tout l'ancien territoire de la Belgique féodale*, Zinnik, 1906, p. 153-160, 169-176, 185-192 en 1907, p. 9-16 en 15-16 (postsriptum). Zijn voorbeidende nota's, een handschrift van 119 bladen, uit 1894 schonk hij op 23 april 1905 aan de Koninklijke Bibliotheek te Brussel (zie de catalogus van F. LYNA van de handschriften van deze instelling, vol. 13, p. 363 (nr. 8210 (II. 3386))). De Koninklijke Bibliotheek bewaart bovendien (ms. II. 1258; nr. 8207 in de inventaris van F. LYNA, p. 362) een verzameling van vijf bladen losse notities over de familie Harou door Alfred Harou en door hem geschonken op 9 april 1890.

Bewaarplaatsen en transitie-momenten:

- 1680: Brugge, daarna allicht Cadiz, Spanje
- 2015, 21 januari: online geveild te Barcelona, Spanje, veilinghuis Balclis, lot 163 (onverkocht) en 2015, 20 mei: idem veiling te en bij idem, lot 1121⁶. In privébezit.

Enkele illustraties in: P. DONCHE & L. VANDAMME, *Een Brugse genealoog*, p. 68.

Kopie

Van dit handschrift bestaat een kopie, weliswaar veel minder luxueus uitgevoerd⁷. Het titelblad is, in zijn zeer sierlijke, calligrafisch geschreven letters, zo goed als identiek aan het origineel. De tekst is geschreven door drie verschillende handen: de eerste twee uitermate verzorgd en leesbaar, de derde hand (vanaf f° 43 tot 47, zijnde de kopie van f° 78 tot einde van origineel) is deze van Jacob Antoon Kerchof. In de kopie is op f° 47 nog een laatste akte in het Spaans van begin oktober 1680 bijgevoegd (niet in het origineel), ondertekend met *Bernardo Gabriel d'Aranda* 1680, in naam van de consuls van de Spaanse natie te Brugge.

-
- 6 *Arte en papel*, Subesta online, lot 163 / *Pintura y escultura*, lot 1121: *Jacobus Antonius Kerchof y otros*, 1680. *Manuscrito iluminado. Papel. 83 folios. Encuadernación en plena piel de época. La biblioteca real de Bruselas conserva otro ejemplar, encuadernado en pergamino, donado por Alfred Harou en 1890. Procedencia: colección Pedro de Harou, Cádiz; subasta de tres colecciones de libros y manuscritos, Gante, 23-11-1812, lote 105; subasta de la colección François Jean Pierre Hye-Schoutheer, Gante, 21-1-1833, lote 133; colección privada, Barcelona. Bibliografía: "Catalogue de trois riches et superbes collections de livres", C. J. Fernand, Gante, p. 55; "Catalogue d'une grande collection de livres curieux et singuliers ...", D. J. Vanderhaeghen, Gante, 1833, p. 136; "Verhandelingen van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schoone Kunsten van België, Klasse der Letteren", *The Academy*, 1-2, 1970, p. 401. Bibliografía de referencia: F. Lyna, "Catalogue des manuscrits de la Bibliothèque Royale de Belgique", tomo XIII, Bruselas, Maurice Lamertin, 1948, p. 362; Pieter Donche, "De brugse genealoog Jacobus Antonius Kerchof (1625-1685) en zijn familie", *Vlaamse Stam*, jg. 50, nr. 1, enero-febrero 2014, p. 27-40. 35x24 cm (encuadernación), 34x23 cm (folios).*
- 7 Zie ook P. DONCHE, 'Een genealogisch handschrift voor don Pedro de Harou uit Cadiz (Spanje)', in: P. DONCHE & L. VANDAMME, *Een Brugse genealoog*, pp. 67-69.

36 x 23 cm; ii + 47 folio's en twee blanco folio's aan het eind; oude foliëring; 17de-eeuw; papier met als watermerk: een lelie in een gekroonde cartouche vergezeld van de letters H.G.W.; kaft in perkament met op de rug een oude plaatsingscode B n° 13. Sporen van sluitlinten van groene zijde.

Op het voorplat binnenin linksboven een ex-libris van het Heraldisch College van Frankrijk. Op hetzelfde plat vindt men ook de naam M. Ernest de Rozière. Daarnaast nog twee bibliotheeketiketten: Kon. Bibl. Brussel (nr II 1257, cat. Nr. 8208) en A.G.R. / A.(lg.) R.(ijksarchief) Familiearchieven. Varia 1986 7. Op het titelblad onderaan stempels van voornoemd college en van de Koninklijke Bibliotheek in Brussel.

F° i: titelblad: *Livre de filiation & preuves des quartiers dressez pour don Pedro de Harou, résident a Cadix 1680.*

F° ii toont de vier kwartieren van Pedro de Harou (*Harou, du Forest, Meulebeque en van Leeuwe*).

Op f° 1 leest men: *Translat de la langue castillane en François.*

Het wapenschild de Harou op f° 18v en 19, dit van Castelain en de Forest op f° 25; Forest ook op f° 38v en 39, samen met dit van de Lannoy. F° 47 bevat het zegel van het Spaans consulaat te Brussel.

Dit werk werd geschonken op 18 januari 1890 aan de Koninklijke Bibliotheek door Alfred Harou, luitenant van het 5de linieregiment.

Bewaarplaatsen en transitiemomenten:

- 1812: geveild te Gent, 23 november en volgende dagen, lot 105⁸
- kort voor 1833: François Jean Pierre Hye-Schoutheer (1785-1831)
- 1833: geveild te Gent, 21 januari en volgende dagen, verkocht aan "Vanderhaeghe"⁹

8 Beschreven in VC Gent, 1812, p. 55, nr. 105: *Fragmens généalogiques, authentiques des familles nobles d'Harou, Meulebeke, et de Mares, avec de blasons proprement enluminés. / Livre de filiation et preuves authentiques des quartiers dressés pour don Pedro de Harou, résidant à Cadix 1680, avec blasons enluminés. / Beau manuscrit par Jac. Ant. Kerckhof.*

9 Beschreven in VC Gent, 1833, p. 136, nr. 133, dit lot bevat twee items:

1) *Mémoire de Jacq. Ant. Kerchof, p.bre au magistrat de la ville de Dunckerque, tendant à prouver sa parenté avec don Pedro de Harou, avec armoiries coloriés. MS. in-fol. parch.* Dit vonden we niet terug.

- 1866: antiquariaat boekhandel Bachelin-De Florenne, Parijs¹⁰
- in 1878: bibliotheek van Ernest de la Rozière [1829-1901]¹¹
- voor 1890: Alfred Harou, luitenant bij het 5de Linieregiment
- 19 januari 1890: geschonken door Alfred Harou aan BRUSSEL, Koninklijke Bibliotheek, gecatalogeerd als hs II 1257¹²
- ca 1986: getransfereerd naar BRUSSEL, Algemeen Rijksarchief
- 2015: BRUSSEL, Algemeen Rijksarchief, *Varia. Archives de familles*, 1986, doos 7¹³.

-
- 2) *Livre de filiation et preuves des quartiers dressez pour don Pedro de Harou, résidant à Cadix, 1680, avec armoiries coloriées. MS. in-fol. parch. jaune.* De koper van dit lot was "Vanderhaeghe" (volgens aantekening in de marge van een exemplaar van de veilingcatalogus; in een ander exemplaar vinden we de prijs: 4 Franc). Daar de beschrijving een kaft in geel perkament vermeldt, gaat het om de kopie en niet om het origineel. Het origineel zal zich wel vanaf 1680 in Spanje bevonden hebben. Daarom is het ook zeer waarschijnlijk dat het exemplaar van de veiling Gent, 1812 de kopie betreft.
- 10 AC Parijs, 1866, p.13, nr. 80 : *Généalogie de la famille de Harou, ou Livre de filiation et preuves des quartiers dressez pour Pedro de Harou, résident à Cadix 1680. Manuscrit in-fol. de plus de 100 pages, rel. en parchemin.* Met commentaar: *Originnaire de Flandres, la maison de Harou, d'après ce manuscrit, est alliée aux de Meulebeque, du Forest (de Lille), etc.. Plusieurs blasons coloriés se trouvent dans ce manuscrit, qui est authentiqué.*
- 11 BC Parijs, 1878, p. 260, nr. 155: *Harou. – Généalogie de la famille de Harou, ou Livre de filiation et preuves de quartiers dressez pour Pedro de Harou, résidant à Cadix, 1680. Manuscrit in-fol. de plus de 100 pages, rel. en parchemin. 60 fr. -- Originnaire de Flandres, la maison de Harou, d'après ce manuscrit, est alliée aux Meulebeque, du Forest (de Lille), etc. Plusieurs blasons coloriés se trouvent dans ce manuscrit, qui est authentiqué.* Het handschrift komt niet meer voor in de veilingcatalogus van zijn bibliotheek uit 1903, opgemaakt na zijn overlijden: *Catalogue de la Bibliothèque héraldique et généalogique de feu m. Ernest de Rozière, Paris, Paul et fils et Guillemin, Parijs, 1903, 123 p.* Daar het al in 1890 in bezit was van Alfred Harou werd het allicht door de Rozière tussen 1878 en 1890 verkocht aan hem.
- 12 Inventaris F. LYNA, dl XIII (1948), p. 362, nr. II 1257 (nr. 8208).
- 13 In verband met de familie de Harou, nog dit: de handschrifteninventaris van de Koninklijke Bibliotheek door F. LYNA, dl. XIII (1948), vermeldt p. 362, nr. 8209 als hs. II 662 een stamboom van het huis de Harou, 1379-1640; met bevestiging van adeldom door Antoine, burggraaf van Blois voor jonker Pieter Harou van 20 april 1681; het zegel is verwijderd; rol in perkament 93x59 cm; 17de-eeuws; ingekleurde familiewapens van 53 families; in een kartonnen huls. Dit behoorde voor 1890 toe aan Alfred Harou, luitenant bij het 5de Linieregiment die het op 9 augustus 1884 schonk aan de Koninklijke Bibliotheek in Brussel. Omstreeks 1985-86 werd het van

12.

Verzameling genealogieën van families uit Brugge en de Nederlanden

P. DONCHE & L. VANDAMME, *Een Brugse genealoog*, is volledig gewijd aan deze verzameling.

13.

Losse stamboomschema's in het handschrift van J.A. Kerchhof.

13a. Familie van der Zype: een bifolium, in de vorm van de honderden bifolia in J.A. Kerchofs grote verzameling (nr. 12); f° 1v linksboven: tekening en blazoenering van het familiewapen, f° 1v-2r: genealogie van der Zype, 7 generaties, f° 1r: genealogisch fragment 4 generaties; f° 2v: notitie. Daarnaast nog een bifolium, maar enkel met kopie van het grafschrift van Franciscus (van der) Zype, + 1650, *pridie nonas novembris, aetatis 72*.

Bewaarplaatsen en transitie-momenten:

- 2015: BRUGGE, Rijksarchief, *Oud Kerkarchief* (TBO 156), 578

13b. Familie de Maulde: een bifolium, helemaal in dezelfde vorm zoals gebruikt in de honderden bifolia in J.A. Kerchofs grote verzameling.

Fragment familie de Mil: los blad in handschrift van J.A. Kerchhof.

(Zie hierover: P.A. DONCHE, *De verzameling Joannes Idesbaldus Masin*, 1631-1694, Brugge, 2015, p. 103-104. Meerdere bladen in Masins verzameling bevatten overigens kleine aanvullingen in de hand van Kerchhof, zie p. 107-108).

Bewaarplaatsen en transitie-momenten:

- 2015: BRUGGE, Rijksarchief, *Fonds de Thibault de Boesinghe*, 424A/C (verzameling J.I. Masin), genealogie 497ter en 500bis

---

daaruit getransfereerd naar het Algemeen Rijksarchief, maar bij een aanvraag tot raadpleging kon men de precieze locatie niet vinden.

13c. Familie du Chastel: genealogie in het handschrift van J.A. Kerchof.

Familie Godefroidt: klein blad met gegevens over drie Godefroidts met getekend familiewapen in de hand en de tekenstijl van Kerchof.

Familie van Steelandt: groot blad 32x32 cm, vertikaal stamboomschema over 8 generaties met tekening en blazoenering van het familiewapen in de hand van J.A. Kerchof, met bovenaan links nog: *cette gen. vient de monsr. de Vellenaere*. Op een kleiner blad met een ander stamboomschema van Steelant in een onbekende hand zijn op de achterzijde nog vele blazoeneringen van familiewapens bijgeschreven in het handschrift van J.A. Kerchof.

Bewaarplaatsen en transitie momenten:

- 2015: BRUSSEL, Koninklijke Bibliotheek, *Fonds Goethals*, nr. 937, p. 30 en 32; nr. 948, p. 94; nr. 981, p. 37 en 38¹⁴

13d. Stamboom Bultynck: dit is een zeer breed blad (225 x 91 cm) papier met een horizontale stamboom (d.w.z. kinderen van zelfde gezin naast elkaar) van de familie Bultynck over 7 generaties. De genealogische gegevens van elk echtpaar staan in een rechthoek met boven alle echtparen hun beide ingekleurde familiewapens (samen ongeveer 200 wapens). In de voorlaatste generatie staat Jacobus Antonius Kerchof zelf, het gezin van zijn broer en zus, en hun kinderen.

Bewaarplaatsen en transitie momenten:

- 2015: MARKE, Bibliotheek Stichting de Béthune

13e. Stamboom Lucas Bultynck: 7 generaties, maar het blad papier is enkel de linkerhelft van een schema (de horizontale verbindingslijnen lopen tot tegen de rechtse rand en die rand gaat ook dwars door enkele cirkels

---

14 Opmerking: BRUSSEL, Koninklijke Bibliotheek, *Fonds Goethals* nr. 939, p. 39-40 bevat een genealogie de Corte, overgeschreven door Pieter Lootyns en waar op het origineel drie attestaties stonden: van de abt van de Duinenabdij (Michiel Bultynck, 1668), J.A. Kerchof (1668) en Pieter Lootyns (1667).

waarin persoonsgegevens worden vermeld). Ook de rechteronderhoek is verdwenen. De eerste generaties wellicht in de calligrafische hand van J.A.Kerchof; in de drie onderste generaties de vele aanvullingen in het kleine handschrift van Kerchof. Ook de kleine tekeningen van wapenschildjes naast een aantal personen zijn typisch zijn tekenstijl. Kerchof staat ook zelf in het schema in de 6de generatie, vermeld als *Alferis coronel ten dienste van sijne Co. Mat* en met een ingekleurd tekeningetje van zijn wapenschild. De meest recente vermelde datum is 30 november 1665 (geboorte van Jacob Andries de Brouckere) en Michiel Bultynck, *religieux ten Duijnen, daernaer abt 1667* (een (latere) aanvulling, want in zwartere inkt).

Bewaarplaatsen en transitie momenten:

- 2015: MARKE, Bibliotheek Stichting de Béthune, map "HF1 boite 412"

GEDRUKTE BOEKEN UIT DE BIBLIOTHEEK VAN JACOBUS ANTONIUS KERCHOF

Deze boeken werpen een licht op de handbibliotheek van Kerchof. Eerder al wisten we dat Kerchof een exemplaar bezat van PH. DE L'ESPINOY, *Recherche des antiquitez et noblesse de Flandres ...*, Douai, 1631 (exemplaar geveild Brugge, Van De Wiele, 3 okt. 2014, lot 237, zonder gedrukt ingekleefd ex-libris, maar wel met een handgeschreven eigendomsmerk *Ex-libris Jacobi Antonii Kerchof alias van der Kerchove Brugensis 1660*). Dit boek heeft achteraan een mee ingebonden handgeschreven naamindex en in de tekstmarges meerdere notities van zijn hand¹⁵.

Twee andere werken uit zijn bibliotheek die we onlangs op het spoor kwamen, zijn:

- OLIVIER VREDIUS, *Genealogia comitum Flandriae a Baldvino Ferreo usque ad Philippum IV hisp. regem variis sigillorum figuris repraesentata, atque in viginti duas tabulas divisa ...*, Brugge, J.B. & L. Kerckhove, 1642-1643, 2 delen in 1 vol., folio,

---

15 Zie hierover P. DONCHE & L. VANDAMME, *Een Brugse genealoog*, p. 12 en noot 3 aldaar.

eigentijdse vergulde gelijnde kalfslederen band met rug met 5 nerven. Dit exemplaar werd geveild: Brussel, The Romantic Agony, 17 juni 2011, lot 503. Het bevat Kerchofs handgekleurd heraldisch ex-libris met wapenspreuk "peynst op V. Kerchof" en het eigendomsmerk J.A. Kerchof *Alferis colonel ende commandant van het fort de Ruyter tusschen Grevelinghe en S Omars daernaer priester, canoninck van Meessene 1670* (daarnaast bevat het nog een tweede ex-libris van Philippe van Heurck).

- *Histoire généalogique des comtes de Pontiev et maieurs d'Abbeville*, Paris: François Clouzier, 1657, 869 p., ill.; fol. Dit exemplaar: BRUSSEL, Koninklijke Bibliotheek, Handschriften, *Fonds Goethals*, Boeken, nr. 1700.

Het heeft op het schutblad een ex-libris "PEYNST. OP. V. KERCHOF" ('denk aan uw kerkhof (de dood)', de wapenspreuk van Jacobus Antonius Kerchof, een allusie op zijn familienaam). Dit gedrukte ex-libris¹⁶ treffen we ook aan ingekleefd in andere van zijn handschriften en in het boek hiervoor genoemd. Het boek heeft vooraan een handgeschreven *Table des Armes des familles qui sont blasonnées en ce Livre*, vermoedelijk in de hand van Kerchof. Op het titelblad staan nog een aantal andere eigendomsmerken: bovenaan: *ex Libris Caroli Falentin* (18de eeuws?), iets lager: *Ex Bibliotheca P:P: Minimorum Bruxellensi*, en onderaan rechts een stempel van de 19de-eeuwse genealoog en verzamelaar Felix-Victor Goethals.

PIETER DONCHE

16 Zie foto op de kaft van P. DONCHE & L. VANDAMME, *Een Brugse genealoog*, en op p. 56 en 57. Een los exemplaar van dit gedrukte ex-libris ook in een verzameling van gedrukte of getetende en met de hand ingekleurde (meestal heraldische) voorstellingen op papier of perkament, ingekleefd in een verzamelband van 136 folio's: BRUSSEL, Koninklijke Bibliotheek, Handschriften, *Fonds Houwaert*, II 6559, f° 13v.